

INGEN SKA SKADAS
PÅ VÅRA BYGGEN

Godkänd av:

Ulrika Dolietis, VD

Håll Nollan

Gemensamt arbetssätt Byggherre

- Version 1.0

Utfärdad april 2019

Gemensamma arbetssätt för Byggherrar

Håll Nollans gemensamma arbetssätt speglar hur byggherren genom delaktighet och engagemang kan bidra till, och skapa förutsättningar för, en säkrare arbetsmiljö. Genom att fokusera innehållet till planering, kravställning, uppföljning samt erfarenhetsåterföring tillgodoses samverkan genom hela projektprocessen och beskriver bland annat hur vi bättre kan använda oss av arbetsmiljöplan, projekttidplan och arbetsplatsdispositionsplan som gemensamma verktyg för riskhantering.

Dokumentet innehåller två kapitel *Planering* samt *Kravställning och uppföljning* med tillhörande delkapitel. Innehållet har arbetats fram gemensamt av representanter hos medlemsföretagen och syftar ej till att motsäga eller ersätta gällande lagstiftning utan ska istället beaktas som ett komplement.

(Håll Nollans Byggherreutbildning är under utveckling och syftar till att fungera som stöd för tillämpning av innehållet Håll Nollans gemensamma arbetssätt för byggherrar.)

Innehåll

Planering	2
Byggherrens roll i relation till BAS-P och BAS-U	2
Arbetsmiljöplan	2
Projektets tidplan	3
Arbetsplatsdispositionsplan (APD)	4
Kravställning och uppföljning	5
Kravställning	5
Uppföljning av kravställning	6
Erfarenhetsåterföring	6

Version	Ändring	Utförare	Datum

Planering

Byggherrens roll i relation till BAS-P och BAS-U

Syfte

- Säkerställa kontinuitet avseende samordning av riskarbetet.

Berörda roller

- Den hos byggherren som handlar upp och utser BAS-P och BAS-U.
- Den hos byggherren som är projektansvarig (projektledare /byggledare eller motsvarande)
- BAS-P.
- BAS-U.

Genomförande

- Byggherren ska i god tid (innan projekteringskedet påbörjas) utse BAS-P med rätt kompetens och erfarenhet med hänsyn taget till projektets komplexitet och andra projektspecifika förhållanden.
- Byggherren ska i god tid (innan produktionen påbörjas) utse BAS-U med rätt kompetens och erfarenhet med hänsyn taget till projektets komplexitet och andra projektspecifika förhållanden.
- Byggherren ska godkänna alla som handlägger arbetsuppgifter inom uppdragen BAS-P och BAS-U.
- Byggherren ska säkerställa att BAS-P och BAS-U gör sina uppgifter utifrån respektive roll och ansvar.
- Byggherren ansvarar för att fysiskt möte genomförs och dokumenteras vid:
 - Överlämning från BAS-P och BAS-U.
 - Byte av handläggare för BAS-P eller BAS-U.
- Minst följande punkter ska behandlas vid mötet:
 - Genomgång av arbetsmiljöplan, arbetsplatsdispositionsplan och projekttidplan och säkerställa att dessa aktuella.
 - Genomgång av ev. risker som "projekterats bort" i syfte att dessa riskreducerande lösningar inte byts ut.
 - Kvarstående risker och underlag med påverkan på arbetsmiljön i drift- och underhållsskedet.

Arbetsmiljöplan

Syfte

- Redan tidigt i projektprocessen behöver arbetsmiljöarbetet organiseras och riskerna hanteras samt dokumenteras i arbetsmiljöplanen som kontinuerligt uppdateras.

Roller och ansvar

- Byggherren ansvarar för att arbetsmiljöplanen upprättas, uppdateras, kommuniceras och efterlevs genom att fördela och följa upp dessa arbetsuppgifter. Det innebär för byggherren att säkerställa att:
 - BAS-P

- Upprättar arbetsmiljöplanen och ansvarar för att löpande hålla den uppdaterad
- Samlar in underlag/riskanalys av projektörerna
- BAS-U
 - Håller arbetsmiljöplanen uppdaterad
 - Samlar in underlag/riskanalys från underentreprenörerna.
 - Har rutiner för att säkerställa att arbetsmiljöplanen efterlevs.

Tidpunkt

- Arbetsmiljöplanen ska upprättas tidigt, när projektet planeras och senast i samband med programskedet eller motsvarande.
- Arbetsmiljöplanen ska följa projektet och vara aktuell genom hela processen, alltså uppdateras vid förändringar.
- Överlämning av arbetsmiljöplanen från BAS-P till BAS-U ska ske i god tid innan produktionen påbörjas.

Innehåll och genomförande

- Arbetsmiljöplanen ska:
 - Vara projektanpassad.
 - Tydligt beskriva arbetsmiljöorganisationen med roller och ansvar.
 - Beskriva hur det gemensamma arbetsmiljöarbetet ska bedrivas.
 - I denna beskrivning ska åtgärder i Håll Nollans entreprenörsstandarder inarbetas (Mars 2019 finns säkerhetsintroduktion och riskanalys/arbetsberedning beskrivna)
 - Beskriva riskreducerande åtgärder, gemensamma risker samt risker som påverkar andra på arbetsplatsen.
 - Åtgärder för att hantera de risker som ingår i Håll Nollans entreprenörsstandard ska inarbetas i arbetsmiljöplanen. (Mars 2019 finns standard för arbete på höjd, lyftoperationer och schaktningsarbete)
 - Beskriva allmänna ordnings- och skyddsregler. I dessa ska nivån på personlig skyddsutrustning minst vara i enlighet med Håll Nollans entreprenörsstandard.
 - Innehålla en revideringshistorik.
 - Beskriva åtgärder för att förhindra att tredje person/allmänheten skadas, om detta inte tydligt behandlas genom annat arbetssätt/styrning.

Projektets tidplan

Syfte

- Projektets tidplan är ett viktigt styrverktyg för byggherren och utgör underlag för bedömning och uppföljning.
- Syftet är att byggherren ska kunna bedöma om tiden för genomförande av planering, projektering och produktion är rimlig för att därigenom skapa förutsättningar för en skadefri och hälsosam arbetsmiljö, dvs proaktivt förebygga tidspress och stress i alla projektets faser.

Roller och ansvar

- Byggherren ansvarar för att projektets tidplan upprättas och kontinuerligt uppdateras.
- Byggherren ansvarar för att involvera och samverka med samtliga berörda parter (projekteringsledare, projektörer, entreprenörer samt BAS-P och BAS-U).

Genomförande

- Byggherren ska säkerställa att en genomförbar projekttidplan har upprättats innan projektstart.
- Byggherren ska säkerställa att:
 - BAS-P skapar förutsättningar för planering och projektering så att projekttidplanen möjliggör att arbetet kan utföras säkert.
 - BAS-U har en produktionstidplan som möjliggör att produktionen kan utföras säkert.
- Projektets tidplan skall upprättas med hänsyn till projektets olika aktiviteter och förutsättningar för att säkerställa en säker arbetsmiljö.
- I möjligaste mån ska projektörer och entreprenörer lämna underlag till projekttidplanen.
- Projektets tidplan uppdateras och kommuniceras kontinuerligt i samråd med, och till, berörda parter.
- Byggherren för dialog och följer upp produktionstidplan i relation till BAS-Us arbete.
- Byggherren använder tidplanen som underlag för uppföljning vid exempelvis byggmöten och erfarenhetsåterföring.

Arbetsplatsdispositionsplan (APD-plan)

Syfte

- Byggherren ska i tidigt skede säkerställa att det finns ett tillräckligt stort arbetsområde för en säker logistik (exempelvis transport- och gångvägar, lastning- och lossningsplatser, in- och utfarter) samt ytor för personalbodrar.

Roller och ansvar

- Byggherren ska påbörja arbetet med en arbetsplatsdispositionsplan.
- Byggherren ska säkerställa att BAS-P och BAS-U kompletterar, uppdaterar och förvaltar arbetsplatsdispositionsplanen.

Tidpunkt

- Byggherren tar i tidigt skede fram en första version av en arbetsplatsdispositionsplan.
- Arbetsplatsdispositionsplanen kompletteras, uppdateras samt kommuniceras löpande utifrån förändrade förutsättningar under projektets gång.

Genomförande

- Byggherren ansvarar för att i tidigt skede säkerställa att en säker arbetsplats kan etableras.
- Byggherren ansvarar för att arbetsplatsdispositionsplan är synkroniserad och uppdaterad med projektets tidplan samt arbetsmiljöplan.
- Byggherren ska kravställa och följa upp att arbetsplatsdispositionsplanen kommuniceras till de som vistas på arbetsplatsen.

Kravställning och uppföljning

Kravställning

Syfte

- Tydliggöra förväntan på hur arbetet med arbetsmiljö och säkerhet ska bedrivas i projektet.
- Säkerställa ett aktivt och engagerat arbetsmiljöarbete genom hela projektgenomförandet.
- Främja lärande genom erfarenhetsåterföring avseende arbetsmiljö och säkerhet.

Berörda roller

- Byggherren är ansvarig för kravställningen.
- BAS-P.
- Entreprenörer/BAS-U.

Tidpunkt

- Vid upphandling och avtalsskrivande.

Genomförande

Byggherren ska i AF-del minst ställa följande krav på entreprenören:

- Att byggherren bereds deltagande vid överlämnandemöte mellan BAS-P och BAS-U (se tidigare punkt under "Byggherrens roll i relation till BAS-P och BAS-U").
- En tidplan med hänsyn tagen till arbetsmiljö och säkerhet.
- Att dokumentation upprättas som redogör fördelning av arbetsmiljöuppgifter i projektet.
- En arbetsmiljöplan som minst innehåller:
 - En tydlig beskrivning av hur arbetsmiljöarbetet organiseras.
 - En beskrivning av riskreducerande åtgärder (för lyft, arbete på höjd och schaktningsarbeten ska Håll Nollans entreprenörsstandarder följas).
 - En skriftlig arbetsberedning som minst omfattar kritiska arbetsmoment identifierade vid riskinventering, (De 13 särskilda riskerna enligt AFS 1999:3)
 - Hur säkerhet för tredje person beaktas.
 - Ordnings- och skyddsregler (personlig skyddsutrustning samt tillämpning av ID06 ska minst vara enligt Håll Nollans entreprenörsstandard).
 - Att all personal som ska vistas inom arbetsområdet har genomgått branschgemensam säkerhetsintroduktion (se Håll Nollans branschstandard Entreprenörer eller likvärdig säkerhetsintroduktion).
 - Att skyddsronder eller motsvarande genomförs minst en gång per vecka. Om Entreprenören vill göra det mer sällan ska det godkännas av byggherren.
- Att arbetsplatsdispositionsplanen uppdateras och förändringar kommuniceras:
 - Förändringar i arbetsmiljön på byggarbetsplatsen och relevant dokumentation.
- Att olyckor, tillbud och riskobservationer redovisas, utreds och dokumenteras.
 - Byggherrens inkludering:

- Entreprenörens kontakt med Arbetsmiljöverket, såsom inspektioner eller anmälan om allvarlig händelse skall delges byggherren.
- Byggherren ska beredas möjlighet att delta vid och ta del av tillbuds- och olycksutredningar som entreprenören genomför.
- Att entreprenören månadsvis rapporterar status på överenskomna säkerhets- och arbetsmiljökrav till byggherren.
- Att erfarenhetsåterföring gällande arbetsmiljö och säkerhet genomförs löpande och presenteras till byggherren efter avslutad leverans.

Uppföljning av kravställning

Syfte

- Säkra kontinuitet i hanteringen av arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet genom hela produktionsfasen samt främja byggherrens engagemang.

Berörda roller

- Byggherren är ansvarig.
- Entreprenören, BAS-P och BAS-U är delaktiga.

Tidpunkt

- Kontinuerligt, tex vid varje byggmöte alternativt vid kompletterande sårnöte.

Genomförande

Byggherren ska minst följa upp avtalskrav enligt AF-del

- Dokumentation avseende fördelning (delegering) av arbetsmiljöuppgifter
- Att arbetsmiljöplanen är uppdaterad med gällande organisation och aktuella risker och åtgärder.
- Att skyddsronder har genomförts och identifierade brister har hanterats.
- Hur entreprenören följer upp att ordnings- och skyddsregler efterlevs (byggherren bör även komplettera med sin egen syn på arbetsplatsen).
- Inrapporterade riskobservationer, tillbud och olyckor och att entreprenören har vidtagit relevanta åtgärder för dessa.
- Hur entreprenören ligger till avseende sin projekttidplan och föra dialog avseende på vilket sätt eventuella avvikelser i tidplanen kan påverka arbetsmiljön och säkerheten.
- Hur entreprenören systematiskt följer upp att arbetsberedningar har genomförts (byggherren bör gärna göra något stickprov på aktuellt arbete).
- Hur entreprenören arbetar för att skapa säkerhet för tredje person.

Erfarenhetsåterföring

Syfte

- Att erfarenhetsåterföring även görs inom arbetsmiljö och säkerhet i syfte att skapa ett lärande för samtliga aktörer och roller inom projektet.

Berörda roller

- Byggherre säkerställer att erfarenhetsåterföring sker.
- BAS-P, BAS-U samt projektörer och entreprenörer är delaktiga.

Tidpunkt

- Efter de aktiviteter där övriga delar i standarden tillämpats.
- Efter avslutat projekt.

Genomförande och innehåll

- Byggherren utför uppföljning och erfarenhetsåterföring utifrån:
 - De förutsättningar (tider, information, engagemang, stöd, resurser) byggherren skapat för projektet (till projektör, entreprenör, BAS-P, BAS-U)
 - Hur arbetsmiljöarbetet har bedrivits av BAS-P respektive BAS-U utifrån kravställning.
- Byggherren säkerställer att erfarenhetsmöte sker mellan BAS-P och BAS-U när projektet är slutfört.
- Byggherren säkerställer att återkoppling sker till projektörsledet avseende vilka risker som hade kunnat förebyggas och som bör beaktas till nästa projekt.